ОТГОВОРНИ ДНЕС. СИГУРНИ ЗА УТРЕ.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

National Revenue Agency
Serial number
4a165c776f6cfb1e

1000 София, бул. „Княз Александър Дондуков" №52 Телефон: 0700 18 700 Електронен адрес: infocenter@nra.bg

ВК-30-10237/12.08.2026 г.

ДО
ТЕРИТОРИАЛНА ДИРЕКЦИЯ
НА НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА
ПРИХОДИТЕ .....

КОПИЕ: ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И
ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА
ПРАКТИКА" .....

ОТНОСНО: прилагане на осигурителното законодателство

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

Във връзка с прилагане на осигурителното законодателство, свързано със задължителните осигурителни вноски и вноските за фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите", на основание чл. 10, ал. 1, т. 10 от ***Закона за Националната агенция за приходите*** изразявам следното становище:

1. *Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване* (ЗБДОО) за 2026 г. (Обн., ДВ, бр. 68 от 28.07.2026 г., в сила от 01.01.2026 г.)

С чл. 9 от ЗБДОО за 2026 г. са определени следните размери на месечния осигурителен доход:

1.1. Минимален месечен размер на осигурителния доход по основни икономически дейности и квалификационни групи професии от 1 януари до 31 юли 2026 г. съгласно Приложение №1 (чл. 9, т. 1, б. „а") и от 1 август до 31 декември 2026 г. съгласно Приложение №1А (чл. 9, т. 2, б. „а").

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Във връзка с разпоредбата на чл. 6, ал. 3 от ***Кодекса за социално осигуряване*** (КСО) следва да се има предвид, че от 1 януари 2026 г. минималната месечна работна заплата е в размер на 620,20 евро (Постановление №243 от 13.11.2025 г. на Министерски съвет - обн. ДВ, бр. 98 от 18.11.2025 г.)

При определянето на минималния месечен размер на осигурителния доход по основни икономически дейности и квалификационни групи професии съгласно Приложение №1 и Приложение №1А и през календарната 2026 г. е необходимо да се има предвид следното:

- минималният осигурителен доход за работниците и служителите, които съгласно условията на трудовия договор работят при непълно работно време или непълен месец, се определя пропорционално на законоустановеното работно време, съответно на пълния брой на работните дни през месеца;

- минималният осигурителен доход за работниците и служителите, които работят в специализирани предприятия, трудово-лечебни бази и кооперации на хората с увреждания, съгласно ***Закона за хората с увреждания***, се определя в размер 50% от минималния осигурителен доход за съответната икономическа дейност и квалификационна група професия;

- осигурителят определя основната икономическа дейност съобразно преобладаващия брой заети лица по трудови правоотношения. Определянето на групата професии се извършва по структурата на Националната класификация на професиите и длъжностите, утвърдена от министъра на труда и социалната политика.

Когато осигурителят осъществява две или повече икономически дейности, основната му икономическа дейност се определя от дейността, в която са заети най-голям брой лица, работещи по трудово правоотношение. В този случай при определянето ѝ не се вземат предвид работниците и служителите, които са общофункционално свързани с всички дейности на осигурителя. При равен брой работещи по трудови правоотношения в отделните дейности основната икономическа дейност на осигурителя се определя по негов избор;

- минималният осигурителен доход не се прилага за общинските съветници, работниците и служителите в бюджетните предприятия по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителната разпоредба на ***Закона за счетоводството*** и за избраните управител, контрольор, касиер и членовете на управителния и контролния съвет на

етажната собственост по ***Закона за управление на етажната собственост***, както и за учениците, включени в обучение чрез работа (дуална система на обучение).

1.2. Минимален месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица, включително регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители:

- от 1 януари до 31 юли 2026 г. – 550,66 евро (чл. 9, т. 1, б. „б“);
- от 1 август до 31 декември 2026 г. – 620,20 евро (чл. 9, т. 2, б. „б“).

1.3. Максимален месечен размер на осигурителния доход:

- от 1 януари до 31 юли 2026 г. – 2111,64 евро (чл. 9, т. 1, б. „в“);
- от 1 август до 31 декември 2026 г. – 2300 евро (чл. 9, т. 2, б. „в“).

1.4. Размерите на осигурителната вноска за фонд „Трудова злополука и професионална болест“ (ТЗПБ) по групи основни икономически дейности за 2026 г. се определят:

- за месеците от 1 януари до 31 юли 2026 г. съгласно приложение №2 към чл. 14, т. 1 от ЗБДОО за 2026 г.;
- за месеците от 1 август до 31 декември 2026 г. съгласно приложение №2А към чл. 14, т. 2 от ЗБДОО за 2026 г.

Както и през 2025 г. диференцираните осигурителни вноски за фонд ТЗПБ за месеците от 1 януари до 31 юли 2026 г. и от 1 август до 31 декември 2026 г. са в интервала от 0,4% до 1,1%.

За някои групи икономически дейности осигурителната вноска за фонд ТЗПБ от 1 август до 31 декември 2026 г. е:

- **намалена** спрямо определената за месеците от 1 януари до 31 юли 2026 г.

Код КИД 2025	**Наименование на икономическа дейност КИД 2025**	**% вноска**	
		от 01.01.2026 г. до 31.07.2026 г.	**от 01.08.2026 г. до 31.12.2026 г.**
71	Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи	0,7	0,5
99	Дейности на екстериториални организации и служби	0,5	0,4

➢ **увеличена** спрямо определената за месеците от 1 януари до 31 юли 2026 г.

Код КИД 2025	Наименование на икономическа дейност КИД 2025	% вноска	
		от 01.01.2026 г. до 31.07.2026 г.	от 01.08.2026 г. до 31.12.2026 г.
19	Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти	0,9	1,1
10	Производство на хранителни продукти	0,7	0,9
93	Спортни и други дейности, свързани с развлечения и отдих	0,5	0,7
59	Производство на филми и телевизионни предавания, звукозаписване и издаване на музика	0,4	0,5
82	Административни офис дейности и друго спомагателно обслужване на стопанската дейност	0,4	0,5

1.5. Запазват се размерите на осигурителните вноски и през 2026 г. за фонд „Пенсии“, фонд „Пенсии за лицата по чл. 69 от КСО“, фонд „Общо заболяване и майчинство“, фонд „Безработица“ и Учителски пенсионен фонд. Без промяна през 2026 г. са и размерите на осигурителните вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване в универсален и професионален пенсионен фонд.

1.6. На основание чл. 15, ал. 1 от ЗБДОО за 2026 г. не се внасят вноски за фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“.

1.7. С Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) на ЗБДОО за 2026 г. се правят следните промени в КСО, свързани с осигурителното законодателство за 2026 г.:

1.7.1. С § 5 от ПЗР на ЗБДОО за 2026 г. и създадената с § 6 от с. з. нова ал. 5а на чл. 6 от КСО се въвеждат лични осигурителни вноски за лицата:

✓ по чл. 4, ал. 1, т. 2 от КСО - държавните служители по ***Закона за държавния служител*** (ЗДСл);

✓ по чл. 4, ал. 1, т. 3 и т. 10 от КСО във връзка с правоотношения, възникнали по ***Закона за съдебната власт*** (ЗСВ) - съдиите, прокурорите, следователите, държавните съдебни изпълнители, съдиите по вписванията и съдебните служители, членовете на Висшия съдебен съвет и инспекторите в инспектората към Висшия съдебен съвет, както и кандидатите за младши съдии, младши прокурори и младши следователи.

Новата ал. 5а на чл. 6 от КСО е в сила **от 1 август 2026 г.** и осигурителните вноски за тези лица се дължат върху получените или начислените, но неизплатени брутни месечни възнаграждения по тези правоотношения, но върху не повече от максималния месечен размер на осигурителния доход и не по-малко от минималната месечна работна заплата за страната, като се разпределят между осигурителите и осигурените лица, както следва:

Фонд на ДОО	от 1 август 2026 г.:	от 1 януари 2027 г.:
„Пенсии“	➢ **за лицата, родени преди 1 януари 1960 г. – 15,8 на сто** за сметка на осигурителя и **4 на сто** за сметка на осигуреното лице; ➢ **за лицата, родени след 31 декември 1959 г. – 11,8 на сто** за сметка на осигурителя и **3 на сто** за сметка на осигуреното лице; когато лицата са избрали да променят осигуряването си от универсален пенсионен фонд (УПФ) във фонд „Пенсии“, увеличената осигурителна вноска във фонд „Пенсии“ е с размера на вноската по чл. 157, ал. 1, т. 1 от КСО и се разпределя между осигурителя и осигуреното лице в съотношение **4 на сто** за осигурителя и **1 на сто** за осигуреното лице	➢ **за лицата, родени преди 1 януари 1960 г. - 11,02 на сто** за сметка на осигурителя и **8,78 на сто** за сметка на осигуреното лице; ➢ **за лицата, родени след 31 декември 1959 г. - 8,22 на сто** за сметка на осигурителя и **6,58 на сто** за сметка на осигуреното лице; когато лицата са избрали да променят осигуряването си от универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“, увеличената осигурителна вноска във фонд „Пенсии“ е с размера на вноската по чл. 157, ал. 1, т. 1 и се разпределя между осигурителя и осигуреното лице в съотношение **2,8 на сто** за осигурителя и **2,2 на сто** за осигуреното лице
„Общо заболяване и майчинство“	**2,8 на сто** за сметка на осигурителя и **0,7 на сто** за сметка на осигуреното лице	в съотношение 60:40
„Безработица“	**0,8 на сто** за сметка на осигурителя и **0,2 на сто** за сметка на осигуреното лице	в съотношение 60:40

Съответно на основание § 5 от ПЗР на ЗБДОО за 2026 г. осигурителните вноски за **допълнително задължително осигуряване в универсален пенсионен фонд (УПФ)** за тези лица **от 1 август 2026 г. до 31 декември 2026 г.** се разпределят между осигурителите и осигурените лица в съотношение **4 на сто** за осигурителя и **1 на сто** за осигуреното лице.

1.7.2. Във връзка с въвеждането на лични осигурителни вноски за лицата по чл. 4, ал. 1, т. 2, т. 3 и т. 10 от КСО са направени изменения в чл. 6, ал. 5 от КСО, чл. 38, ал. 2 от ЗДСл, чл. 224, ал. 1, чл. 258а, ал. 5, чл. 277, ал. 2, чл. 292, ал. 2, чл. 351, ал. 1 от ЗСВ.

2. *Закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса* (ЗБНЗОК) за 2026 г. (Обн., ДВ, бр. 68 от 28.07.2026 г., в сила от 01.01.2026 г.)

2.1. Съгласно чл. 2 от ЗБНЗОК за 2026 г. задължителната здравноосигурителна вноска е в **размер 8 на сто**, като размерът на вноската се запазва спрямо 2025 година.

2.2. Прилагане на *Закона за здравното осигуряване* (ЗЗО) във връзка с чл. 9 от ЗБДОО за 2026 г.:

2.2.1. Доходът, върху който лицата по чл. 4, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от КСО (самоосигуряващите се по КСО лица) внасят авансово здравноосигурителни вноски, не може да бъде по-малък от минималния месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица и по-голям от максималния месечен размер на осигурителния доход, определени със ЗБДОО за 2026 г., съответно:

- ✓ от 1 януари до 31 юли 2026 г. върху осигурителен доход не по-малък от 550,66 евро и не по-голям от 2111,64 евро;
- ➢ от 1 август до 31 декември 2026 г. върху осигурителен доход не по-малък от 620,20 евро и не по-голям от 2300 евро.

2.2.2. Самоосигуряващите се по чл. 40, ал. 5 от ЗЗО лица внасят здравноосигурителни вноски месечно върху избран осигурителен доход не по-малък от половината от минималния размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица и не по-голям от максималния месечен размер на осигурителния доход, определени със ЗБДОО за 2026 г., съответно:

- ➢ от 1 януари до 31 юли 2026 г. върху осигурителен доход не по-малък от 275,33 евро и не по-голям от 2111,64 евро, като здравноосигурителната вноска е в размер не по-малък от 22,03 евро месечно;
- ➢ от 1 август до 31 декември 2026 г. върху осигурителен доход не по-малък от 310,10 евро и не по-голям от 2300 евро, като здравноосигурителната вноска е в размер не по-малък от 24,81 евро месечно.

2.2.3. С определените със ЗБДОО за 2026 г. минимални месечни размери на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица е обвързан и осигурителният доход

за здравно осигуряване при неплатен отпуск, при неработоспособност поради болест, бременност и раждане, при отпуск за отглеждане на дете до 2-годишна възраст по реда на чл. 164, ал. 1 и ал. 3 от ***Кодекса на труда*** (КТ), отпуск при осиновяване на дете до 5-годишна възраст по реда на чл. 164б, ал. 1 и 5 от КТ и отпуск за отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя) по реда на чл. 164в от КТ.

2.2.4. Осигурителният доход, от който се изчислява здравноосигурителната вноска за лицата по чл. 40, ал. 3 от ЗЗО, осигурени за сметка на държавния бюджет, е както следва:

- от 1 януари до 31 юли 2026 г. – 550,66 евро;
- от 1 август до 31 декември 2026 г. – 620,20 евро.

2.2.5. От 1 август 2026 г. сумата в размер на 12 здравноосигурителни вноски за възстановяване на здравноосигурителните права на лицата по реда на чл. 40а, ал. 3 от ЗЗО се определя върху минималния месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица, определен със ЗБДОО за 2026 г. - 620,20 евро.

2.3. С § 18, т. 1 и § 20 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2026 г. се правят следните промени в ЗЗО, свързани с осигурителното законодателство за 2026 г.:

По отношение на задължителното здравно осигуряване се въвеждат лични осигурителни вноски за лицата по чл. 4, ал. 1, т. 2, 3 и 10 от КСО (държавните служители по ЗДСл и заетите по ЗСВ). От 1 август до 31 декември 2026 г. здравноосигурителната вноска (**8 на сто**) за тези лица се разпределя в съотношение 80:20 между осигуряващия (**6,4 на сто**) и осигуреното лице (**1,6 на сто**). Това съотношение се прилага и за здравноосигурителната вноска върху възнаграждението по чл. 40, ал. 5 от КСО (за първите два работни дни от временната неработоспособност) на тези лица.

В тази връзка в ЗЗО са направени и следните изменения в чл. 40, ал. 1:

- в точка 1, буква „б“ след думите „за сметка на работодателя“ се добавя „или ведомството“, а след думите „съответното предприятие“ се поставя запетая и думите „или организация“ се заменят с „организация или ведомство“;
- в точка 5 след думите „вноските са за сметка на работодателя“ се добавя „или ведомството“, като здравноосигурителните вноски за лицата по чл. 4, ал. 1, т. 2, т. 3 и т. 10 от КСО са в дължимия от ведомството размер - 6,4 на сто (до 31 декември 2026 г.), а за останалите лица в дължимия от работодателя размер – 4,8 на сто.

3. Предвид чл. 9, т. 1, буква „б“ и чл. 9, т. 2, буква „б“ от ЗБДОО за 2026 г. и с оглед прилагането на чл. 6 от ***Наредба №Н-13 от 17 декември 2019 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица*** (Наредба №Н-13 от 17.12.2019 г.) самоосигуряващите се лица, които по свое желание са подали еднократно декларация образец №1 за календарната 2026 година с вписан код за вид осигурено лице 22 в т. 12 на декларацията, е необходимо да се има предвид следното:

- за самоосигуряващите се лица, които са декларирали осигурителен доход в размер на 550,66 евро, за месеците след 31 юли 2026 г. в информационната система на НАП ще се отрази осигурителен доход 620,20 евро;
- за самоосигуряващите се лица, които са декларирали осигурителен доход, различен от 550,66 евро, автоматична промяна **няма да има**, т.е. ако лицето следва да промени осигурителния си доход, ще е необходимо да подаде коригираща декларация образец №1 по реда на Наредба №Н-13 от 17.12.2019 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Таблица за размерите на осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване (ДОО), за допълнителното задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), за здравно осигуряване (ЗО) и за учителски пенсионен фонд (УчПФ) – по осигурени лица и разпределение между осигурител/осигуряващ и осигурено лице за 2026 г.

ЗАМ. ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА НАП: ВЕНЦИСЛАВА ПЕТКОВА

Документът е електронно създаден и подписан, като данни за електронния подпис на издателя се визуализират в горния десен ъгъл на началната страница, съгласно действащите нормативни изисквания.